

Thực hành bài 12 trang 58 SGK Công Nghệ 9 - Trồng cây ăn quả

I. DỤNG CỤ VÀ VẬT LIỆU

- Kính lúp cầm tay độ phóng đại 20 lần
- Kính hiển vi, khay đựng mẫu sâu, bệnh và bộ phận cây bị hại
- Panh
- Thước dây, tranh vẽ một số loại sâu bệnh chủ yếu, mẫu sâu, bệnh hại sống, mẫu bộ phận cây bị hại...

II. QUY TRÌNH THỰC HÀNH

1. Một số loại sâu hại

a) Bọ xít hại nhãn, vải

Con trưởng thành có màu nâu, đẻ trứng thành ổ dưới mặt lá, con trưởng thành và sâu non hút nhựa ở các mầm non và mầm hoa làm cho mép lá bị héo và cháy khô, lá chết vàng quả non bị rụng.

Biện pháp phòng trừ:

- Dùng vợt hoặc tay để bắt
- Dùng thuốc hóa học phun diệt bọ xít mới nở

b) Sâu đục quả nhãn, vải, xoài, chôm chôm

Con trưởng thành nhỏ, hai râu dài, cánh nhỏ, lông mép cánh dưới dài. Ở cánh trên chỉ có lông ở đầu cánh. Sâu non màu trắng ngà.

c) Dơi hại vải, nhãn:

Dơi phá hại nhãn, vải còn có tên là con Rốc, đặc điểm trông giống con Dơi nhưng to hơn gấp 3 - 4 lần. Ban ngày thường ẩn nấp vào bóng tối. Ban đêm ra ăn quả, tập trung từ 10h đêm - 4h sáng. Dơi thường bay từng đàn đến ăn quả chín, gây tổn thất rất lớn.

d) Rầy xanh (rầy nhảy) hại xoài

Rầy nhỏ hình nôm dài 3-5mm, màu xanh đến xanh nâu, đen. Rầy đẻ trứng ở cuống, chùy hoa và bên trong gân lá, mô lá non.

e) Sâu vẽ bùa hại cây ăn quả có múi

- Con trưởng thành (bướm) nhỏ, màu vàng nhạt có ánh bạc. Cánh trước hình lá nhọn, lông mép dài, ở góc và đầu cánh có 2 vết đen.
- Sâu non mới nở màu xanh nhạt rồi chuyển dần sang màu xanh vàng.

g) Sâu xanh hại cây ăn quả có múi

- Sâu trưởng thành thân to, cánh rộng màu đen. Trên cánh có 6 vệt đỏ vàng
- Sâu non màu nâu sẫm rồi chuyển dần sang màu xanh

h) Sâu đục thân, đục cành hại cây ăn quả có múi

Con trưởng thành là loại xén tóc màu nâu, sâu non màu trắng ngà, đục phá thân cây và cành lớn. Con cái đẻ trứng vào nách lá, ngọn cành. Sâu phá hại mạnh vào tháng 5, 6.

2. Một số loài bệnh

a) Bệnh mốc sương hại nhãn, vải

Trên quả, vết bệnh có màu nâu đen, lõm xuống, khô hay thối ướt rồi lan sâu vào trong thịt quả. Trên quả có thể mọc ra lớp mốc trắng mịn.

b) Bệnh thối hoa nhãn, vải

Bệnh gây hại làm cho các chùm hoa có màu nâu, thối khô, có thể làm giảm tới 80-100% năng suất quả.

c) Bệnh thán thư hại xoài

Đốm bệnh trên lá màu xám nâu, tròn hay có góc cạnh, liên kết thành các mảng màu khô tối, gây rạn nứt, thủng lá.

Trên hoa, quả là các đốm màu đen, nâu làm cho hoa và quả rụng.

d) Bệnh loét hại cây ăn quả có múi

Ban đầu là những chấm nhỏ màu vàng trong, sau lớn dần, pha vỡ biểu bì mặt lá tạo ra vết loét dạng tròn đường kính 0,2-0,8cm, màu xám nâu, các mô bị rạn lại có gờ nổi lên. Quanh vết loét có quầng vàng trong, sưng nước.

e) Bệnh vàng lá hại cây ăn quả có múi

Trên lá có đốm vàng, thịt lá biến màu vàng, ven gân lá màu xanh lục, làm gân nổi, lá nhỏ, cong và rụng sớm, cành khô dần. Quả nhỏ, méo mó.

Chú ý: Bệnh này thường dễ nhầm với bệnh sinh lí làm biến đổi màu lá do thiếu chất dinh dưỡng.

III. ĐÁNH GIÁ KẾT QUẢ

